

Ġabra tal-ġurisprudenza

KONKLUŻJONIET TAL-AVUKAT ĜENERALI
VILLALÓN
ipprezentati fis-16 ta' Frar 2012¹

Kawża C-523/10

Wintersteiger AG
vs
Products 4U Sondermaschinenbau GmbH

(talba għal deciżjoni preliminari mressqa mill-Oberster Gerichtshof (l-Awstrija)

“Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni — Regolament (KE) Nru 44/2001 — Vjolazzjoni ta' trade mark minħabba l-iskrizzjoni, minn kompetititur, ta' sinjal identiku għat-trade mark ma' fornitur ta' servizzi ta' tfittxja fuq l-internet — Iskrizzjoni ta' kelma prinċipali (AdWord) — Protezzjoni nazzjonali tat-trade mark fi Stat Membru differenti minn dak fejn il-kelma prinċipali giet iskritta — Determinazzjoni tal-post fejn il-fatt dannuż seħħ jew fejn hemm riskju li jseħħ”

1. L-Oberster Gerichtshof (Qorti suprema tal-Awstrija) għamlet żewġ domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar id-determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni internazzjonali tal-qrat Awstrijači fil-kaž tal-vjolazzjoni allegata ta' trade mark Awstrijaka permezz tal-internet. Fil-kaž preżenti, il-ksur allegat li dwaru qed tilmenta r-rikorrenti fil-kawża prinċipali, proprjetarja ta' trade mark Awstrijaka, seħħ fil-Ġermanja, minħabba l-iskrizzjoni, min-naħha tal-konvenuta fil-kawża prinċipali, kompetitriċi tar-rikorrenti u stabbilità f'dan il-pajjiż, ta' isem ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, “Wintersteiger”, bħala kelma prinċipali fis-servizz ta' tfittxja pprovdut minn Google fuq it-top-level domain korrispondenti għall-Ġermanja.

2. Il-kawża preżenti toffri lill-Qorti tal-Ġustizzja l-possibbiltà li tikkjarifika kwistjoni li tikkonċerna kemm l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001, tat-22 ta' Diċembru 2000, dwar ġurisdizzjoni u rikonoximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali², li jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni fir-rigward ta' azzjonijiet li jikkonċernaw ir-responsabbiltà mhux kuntrattwali għal danni, kif ukoll id-dritt tal-proprjetà intellettuali. Il-kwistjoni żgur li hija waħda ta' konċiljazzjoni tad-diffikultajiet li toħloq in-natura territorjali nazzjonali tat-trade mark u l-possibbiltà tal-preżenza multipla ta' ksur, imwettaq permezz tal-internet, li jorigina fi Stat Membru ieħor.

I – Il-kuntest ġuridiku

3. L-Artikolu 5(3) tar-Regolament (KE) Nru 44/2001 jistabbilixxi li l-persuni domiċiljati fi Stat Membru jistgħu jiġu mfittxija fi Stat Membru ieħor, “f'materji li għandhom x'jaqsmu ma' tort, delitt jew kwasi delitt, fil-qrat tal-post fejn l-effett tal-ħsara jkun twettaq jew jiasta' jitwettaq”.

1 — Lingwa orīġinali: l-Ispanjol.

2 — GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 4, p. 42.

II – Il-fatti, il-proċedura quddiem il-qorti nazzjonali u d-domandi preliminari

4. Wintersteiger AG hija impriža li tiproduci u tikkummerċjalizza, mad-dinja kollha, magni ġhall-manutenzjoni ta' skis u snowboards, kif ukoll partijiet ta' bdil (spare parts) u aċċessorji relatati mal-istess. Is-sede tagħha tinsab fl-Awstrija, fejn ilha proprjetarja tat-trade mark Awstrijaka "Wintersteiger" mill-1993. Għalkemm il-qorti tar-rinvju tindika li t-trade mark hija rregistra biss fl-Awstrija, ir-rikorrenti fil-kawża prinċipali semmiet fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha li t-trade mark hija protetta wkoll fi Stati ohra, fosthom il-Germanja.

5. Products 4U Sondermaschinenbau GmbH (iktar 'il quddiem "Products 4U") hija impriža li għandha s-sede tagħha fil-Germanja, pajjiż li minnu tiżviluppa u tikkummerċjalizza, mad-dinja kollha, magni ġħall-manutenzjoni ta' skis u snowboards. Hija tbigh, fost oħrajn, aċċessorji ġħall-magni mmanifatturati mir-rikorrenti fil-kawża prinċipali. Mill-proċess jirriżulta li Wintersteiger ma tfornej lil Products 4U u ma tawtorizzahiem tbigh il-prodotti tagħha. Minkejja dan, l-impriža Germaniża rregistra, fl-1 ta' Diċembru 2008, il-kelma prinċipali "Wintersteiger" fis-servizz ta' tfittxija mal-pubblicità pprovduta minn Google, fejn hija llimitat madankollu din l-iskrizzjoni għal tiftix imwettaq fit-top-level domain li jikkorrispondi għall-Germanja (".de").

6. Kif tindika l-qorti tar-rinvju, ir-registrazzjoni tal-kelma prinċipali timplika li kull darba li t-terminu "Wintersteiger" jiddahhal fil-mutur tat-tfittxija ta' Google, li jikkorrispondi għat-top-level domain ".de", jidher, taħt "reklami" u fuq in-naħa tal-lemin, link pubblicitarju kif ukoll link li jikkorrispondi għas-sit tal-internet tal-impriža Wintersteiger. It-test ta' dan ir-reklam jinkludi xi espressjonijiet bħas-segwenti: "materjal għal-workshops għat-tiswija ta' skis", "magni għal skis u snowboards"; "manutenzjoni u tiswija". Meta wieħed jikklikkja fuq il-link tar-reklam, l-utent jiġi dirett lejn sezzjoni tas-sit tal-internet ta' Products 4U bit-titolu ta' "Aċċessorji Wintersteiger".

7. Kif enfasizzat il-qorti tar-rinvju, għalkemm Google tuża top-level domain Awstrijak (".at"), is-sit tal-internet www.google.de jista' jiġi kkonsultat fl-Awstrija.

8. Wintersteiger bdiet proċedura għall-inibizzjoni mill-użu, quddiem il-qrat Awstrijači filwaqt li pprezentat kontestwalment talba ġħal mizuri provviżorji, sabiex Products 4U tastjeni milli tuża t-trade mark "Wintersteiger" bħala kelma prinċipali fil-mutur ta' tfittxija ta' google.de. Fl-ewwel istanza, it-talba ġiet miċħuda minħabba nuqqas ta' ġurisdizzjoni internazzjonali, fejn il-qorti qieset li peress li l-kwistjoni tikkonċerna kelma prinċipali li hija limitata għal google.de, ma hemmx rabta suffiċċenti mat-territorju Awstrijak. Il-qorti tat-tieni istanza, l-Oberlandesgericht Linz, warbet dan ir-raġunament u rrikonoxxiet il-ġurisdizzjoni tal-qrat Awstrijači, anki jekk caħdet it-talba fuq il-mertu. Peress li d-deċiżjoni tal-qorti tal-appell kienet is-suġġett ta' appell għal reviżjoni quddiem l-Oberster Gerichtshof u li din tal-ahħar, fid-dawl tal-fatt, kienet dubjuża dwar il-ġurisdizzjoni tagħha, hija għamlet id-domandi segwenti lil-Qorti tal-Ġustizzja:

1. Il-frażi 'post fejn l-effett tal-ħsara jkun twettaq jew jista' jitwettaq' fl-Artikolu 5(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001, meta jkun ikkonstatat preġudizzju, ikkawżat minn persuna stabbilita fi Stat Membru ieħor, għal trade mark tal-Istat tal-forum bl-użu ta' keyword (AdWord) li hija identika għal dik it-trade mark f'mutur ta' tfittxija tal-internet, li toffri s-servizzi tagħha f'diversi top-level domains nazzjonali, għandha tiġi interpretata fis-sens,

1.1. li l-ġurisdizzjoni hija stabbilita biss fil-każ meta l-keyword tintuża fis-sit tal-mutur ta' tfittxija li t-top-level domain tiegħu huwa dak tal-Istat tal-forum;

1.2. li l-ġurisdizzjoni hija stabbilita biss mill-fatt li s-sit tal-internet tal-mutur ta' tfittxija li fuqu tintuża l-keyword jista' jiġi kkonsultat fl-Istat tal-forum;

1.3. li l-ġurisdizzjoni tiddependi, minbarra l-possibbiltà li s-sit tal-internet jiġi kkonsultat, mir-realizzazzjoni ta' kundizzjonijiet addizzjonal?

2. Fil-kaž ta' tweġiba pozittiva għad-domanda 1.3:

Skont liema kriterji għandu jiġi ddeterminat jekk, fil-kaž tal-użu ta' trade mark tal-Istat tal-forum bħala keyword (AdWord) fuq is-sit tal-internet ta' mutur ta' tfitxi ja b'top-level domain nazzjonali li ma jkunx dak tal-Istat tal-forum, il-ġurisdizzjoni skont l-Artikolu 5(3) hijiex stabbilita?"

9. Ir-rikorrenti fil-kawża principali, il-konvenuta fil-kawża principali, kif ukoll il-Gvern Awstrijaku, dak Spanjol, dak Brittaniku, dak Taljan u l-Kummissjoni ipprezentaw osservazzjonijiet bil-miktub f'din il-kawża.

III – Analizi tad-domandi preliminari

A – Osservazzjonijiet preliminari

10. Preliminarjament, jeħtieg li jiġu ttrattati xi punti li jikkundizzjonaw l-analizi sostantiva tad-domanda preliminari.

11. Kif digà gie indikat, l-Oberster Gerichtshof għandha d-dubji tagħha dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, applikat fil-konfront ta' azzjoni ta' inibizzjoni fir-rigward ta' aġir fuq l-internet li huwa ta' preġudizzju għal trade mark nazzjonali. Għal din ir-raġuni, il-qorti tar-rinvju ġhamlet żewġ domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja, li l-ewwel waħda fosthom hija maqsuma fi tliet sottodomandi u kull waħda minnhom tirrifletti l-interpretazzjonijiet differenti awtorizzati mill-artikolu ċċitat iktar 'il fuq. Madankollu, minflok issir analizi u tingħata risposta għal kull waħda minn dawn id-domandi, inqis li l-Qorti tal-Ġustizzja ser tiprovi soluzzjoni li hija perfettament utli billi tillimita ruħha ghall-kriterji li jistgħu, skont il-kaž, jiġiġustifikaw il-ġurisdizzjoni internazzjonali ta' qorti nazzjonali f'każ bħalma huwa dak fil-kawża prezenti. Konsegwentement, ser nittratta l-kawża prezenti billi nifformula mill-ġdid id-domandi magħmula f'domanda waħda.

12. Jidher ukoll li huwa opportun li jiġi enfasizzat li l-imprija Wintersteiger, rikorrenti fil-kawża principali, talbet, fl-ewwel istanza, deċiżjoni ġudizzjarja dwar il-mertu kif ukoll dwar l-adozzjoni ta' miżuri provviżorji. Il-qorti tar-rinvju tfakkar din iċ-ċirkustanza f'iktar minn okkażjoni waħda, ġħalkemm dawn id-domandi huma limitati eskluzivament għall-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001.

13. Huwa magħruf tajjeb li l-adozzjoni ta' miżura provviżorja f'kuntest internazzjonali Ewropew tirrikjedi l-applikazzjoni tal-Artikolu 31 tar-regolament ċċitat iktar 'il fuq u toħloq problemi specifici. Madankollu, minkejja li jidher li din il-kwistjoni għiet ittrattata fil-varji istanzi tal-kawża principali, id-domanda magħmula lill-Qorti tal-Ġustizzja fil-kuntest ta' dan ir-rinvju għal deċiżjoni preliminari hija limitata eskluzivament għall-azzjoni ta' inibizzjoni u, konsegwentement, għall-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) ċċitat iktar 'il fuq. Għalhekk, f'dawn il-konklużjonijiet, ser nillimita ruhi strettament għas-suġġett tad-domanda preliminari u nwarra fil-ġenb il-problematika tal-miżuri provviżorji li mid-dehra tissussisti fil-kawża principali³.

14. Fl-ahħar nett, hemm ukoll lok li jiġi kkjarifikat punt li huwa suxxettibbli li jibdel l-approċċ meħtieg sabiex jissolva l-kaž prezenti. Fil-fatt, il-qorti tar-rinvju tindika li r-rikorrenti fil-kawża principali hija proprjetarja ta' trade mark Awstrijaka u jirriżulta mid-digriet tar-rinvju li din tal-ahħar hija l-uniku titolu ta' proprjetà industrijali li attwalment jipproteġi t-trade mark "Wintersteiger". Madankollu,

3 — Ftit wara l-preżentazzjoni ta' dawn il-konklużjonijiet, ser nagħti l-opinjoni tiegħi dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 31 tar-Regolament Nru 44/2001, f'kuntest li huwa relata mad-drittijiet tal-proprjetà industrijali (Kawża Solvay, C-616/10).

ir-rikorrenti fil-kawža prinċipali tikkontesta b'mod miftuh, fl-osservazzjonijiet tagħha, din id-deskrizzjoni tal-fatti u tenfasizza li hija proprjetarja ta' "diversi trade marks internazzjonali li jinkludu l-element verbali 'Wintersteiger'". Għal dan il-ghan, ir-rikorrenti fil-kawža prinċipali tirreferi għat- "trade marks internazzjonali 615.770 WINTERSTEIGER (WB) u 992.008 WINTERSTEIGER (WB), protetti f'diversi pajjiżi, fosthom il-Germanja".

15. Ghalkemm ma hemmx dubju li l-portata tal-kawža prinċipali tinbidel jekk dan il-fatt jiġi kkonfermat, wieħed ma jistax jinjora l-fatt li l-qorti tar-rinviju qed tistaqsi eskużiżiżiżi lill-Qorti tal- Ģustizzja dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, f'kuntest fejn hemm biss trade mark waħda li hija rregistrata fl-Awstrijja. L-eżami fid-dettall ta' sitwazzjonijiet fattwali oħra jkun jimplika t-twettiq ta' studju dwar suġġett li fuqu l-ebda waħda mill-partijiet, minbarra r-rikorrenti fil-kawža prinċipali, ma ppronunċċiati ruħha. Għalhekk ser nillimita ruħi, minn issa 'l quddiem, biex nirrispondi għad-domanda kif magħmula mill-qorti tar-rinviju.

B – *Fuq l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001*

1. Il-post fejn seħħi id-dannu fis-sens tal-Artikolu 5(3), applikat għal aġir li huwa suxxettibbi li jippreġudika trade mark nazzjonali permezz tal-internet

16. Fil-kawža prezenti, il-punt problematiku tal-interpretazzjoni jikkonċerna d-determinazzjoni *tal-post jew postijiet fejn l-fatt dannuż seħħi jew seta' jseħħi* fis-sens tal-Artikolu 5(3), iċċitat iktar 'il fuq, u dan f'kuntest fejn l-aġir li allegatament ippreġudika t-trade mark nazzjonali twettaq b'mezz bħalma huwa l-internet.

17. Preliminarjament, huwa utli li jitfakkar li, meta hemm avveniment wieħed iżda l-post ta' origini tad-dannu u l-post tal-preġudizzju huma differenti, l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, kif ġie interpretat mill-Qorti tal- Ģustizzja sa mis-sentenza Mines de Potasse, jivvalida l- ġurisdizzjoni ta' żewġ qrati differenti: dik tal-post fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu u dik tal-post fejn seħħi l-aġir li kkawża d-dannu, u r-rikorrent ikollu għalhekk jagħzel il-forum li jikkorrispondi l-aħjar għall-interessi tiegħu⁴. Din is-soluzzjoni tiggarantixxi effiċċa prattika għar-regola stabbilita f'dan l-artikolu, filwaqt li tattribwixxi simultanjament lill-vittma tad-dannu marġni ta' deċiżjoni li, fost oħrajn, iżżomm il-prossimità bejn il-qorti li quddiemha tressqet il-kawža u l-fatti rilevanti tal-kawža. Il-kwistjoni fundamentali fil-kawža prezenti hija, mingħajr dubju, dik li jiġi stabbilit jekk din il- ġurisprudenza tapplikax meta l-aġir li kkawża d-dannu allegat isehħi permezz tal-internet. Madankollu, f'dan ir-rigward, għandhom jiġu integrati diversi kunsiderazzjonijiet addizzjonali fir-riflessjoni tiegħi.

18. Ir-regola li ħarġet mis-sentenza Mines de Potasse tirrikonoxxi xi eċċeżżjonijiet, b'mod partikolari meta d-dannu jolqot l-istess vittma f'diversi Stati Membri. Dan huwa l-każiż meta l-preġudizzju jolqot id-drittijiet tal-personalità. F'dawn il-każiżiet, il-Qorti tal- Ģustizzja introduċiet, fis-sentenza Shevill, limitu għall-portata tal- ġurisdizzjoni tal-qorti kompetenti⁵. Din is-sentenza introduċiet ir-regola msejħha "prinċipju možajk" li bis-sahħha tagħha r-rikorrent jista' jressaq azzjoni kemm quddiem il-qrati tal-Istat Membru fejn origina l-avveniment li kkawża d-dannu, biex tintalab it-totalitā tad-danni, kif ukoll quddiem il-qrati tal-Istati Membri fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu, iżda unikament biex jintalab kumpens għad-dannu soffert fit-territorji tagħhom.

4 — Sentenza tat-30 ta' Novembru 1976, Bier (21/76, Ġabru p. 1735, punti 24 u 25). Ara wkoll is-sentenzi tal-1 ta' Ottubru 2002, Henkel (C-167/00, Ġabru p. I-8111, punt 44); tal-5 ta' Frar 2004, DFDS Torline (C-18/02, Ġabru p. I-1417, punt 40), u tas-16 ta' Lulju 2009, Zuid-Chemie (C-189/08, Ġabru p. I-6917, punt 24).

5 — Sentenza tas-7 ta' Marzu 1995 (C-68/93, Ġabru p. I-415).

19. Il-požizzjoni meħuda fis-sentenza Shevill ġiet reċentement adattata għaċ-ċirkustanzi partikolari tal-internet. Fil-kawża eDate⁶, il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li meta hemm ksur tad-drittijiet tal-personalità fuq l-internet, dan il-ksur jieħu xejra ta' gravità partikolari minħabba l-impatt ġeografiku tal-informazzjoni dannuża. Konsegwentement, il-kriterji ta' konnessjoni stabbiliti fis-sentenza Shevill ġew estiżi, għalkemm huma limitati għall-każijiet ta' ksur tad-dritt tal-personalità. Minbarra l-kriterji stabbiliti fil-punt preċedenti, is-sentenza eDate tippermetti lill-allegata vittma titlob it-totalità tad-danni u l-interessi għall-preġudizzju soffert quddiem il-qrati tal-Istat Membru fejn għandha ċ-“centru ta’ interess” tagħha.

20. Madankollu il-požizzjoni meħuda fis-sentenzi Shevill u eDate ma hijex applikabbli għall-kawża preżenti. Fil-fatt, dawn iż-żewġ sentenzi jirrigwardaw ksur tad-drittijiet tal-personalità, li huma differenti ħafna mid-drittijiet tal-proprjetà industrijali, li jibbenefikaw minn protezzjoni territorjali u li għandhom bħala għan l-użu kummerċjali ta' assi partikolari⁷. Konsegwentement, il-kriterji ta' konnessjoni previsti fl-Artikolu 5(3) ma jistgħux jaapplikaw, mingħajr distinzjoni, għal sitwazzjonijiet bħal dawk fis-sentenzi ċċitat iktar 'il fuq u għall-kawża preżenti u jeħtieg li wieħed jipproċedi għal interpretazzjoni tal-artikolu ċċitat iktar 'il fuq li hija adattata għaċ-ċirkustanzi partikolari tad-dritt tal-proprjetà industrijali.

21. F'dan il-kuntest partikolari, wieħed għandu jitlaq mill-punt li, fl-ipoteżi ta' aġir li jista' jippreġudika trade mark nazzjonali, ir-Regolament Nru 44/2001 jagħti lir-rikorrent, bħala regola ġenerali, il-possibbiltà li jressaq kawża quddiem il-qorti fejn il-konvenut huwa domiciljat, abbażi tal-forum ġenerali previst fl-Artikolu 2 tiegħu, jew quddiem il-qorti tal-post fejn id-dannu seħħ jew seta' jseħħ, skont l-Artikolu 5(3) iċċitat iktar 'il fuq. Din ir-regola tieqaf tapplika meta l-avveniment li minnu jkun origina d-dannu jseħħ fi Stat Membru filwaqt li d-dannu jseħħ fi Stat Membru ieħor, fliema każ jiġi applikat il-kriterju introdott fis-sentenza Mines de Potasse. B'hekk, meta tiġi ppreġudikata trade mark minħabba l-produzzjoni ta' merkanzija ffalsifikata fil-Ġermanja, intiża għas-suq Awstrijak, lil hinn mill-forum tal-konvenut, xejn ma jwaqqaf lill-proprjetarju tat-trade mark milli jinvoka l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001 sabiex iressaq kawża quddiem il-qrati Ĝermani (il-post fejn seħħ l-aġir li kkawża d-dannu) jew il-qrati Awstrija (il-post fejn id-dannu mmaterjalizza ruhu)⁸.

22. Din is-soluzzjoni ssir problematika meta l-aġir dannuż jitwettaq bil-meżz tekniku tal-internet. F'dan il-każ, għandu jitqies li s-sempliċi aċċess għall-informazzjoni dannuża digħi jikkostitwixxi preġudizzju u dan jimmultiplika l-fora fl-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea. Bl-istess mod, il-persuna li tqassam l-informazzjoni dannuża fuq l-internet tkun qed taġixxi bħala attrici tad-dannu u dan jifframmenta l-post tal-origini tal-ksur⁹.

23. Fid-dawl ta' dawn il-kunċiderazzjonijiet, il-Qorti tal-Ġustizzja kemm-il darba warrbet, għalkemm fċċirkustanzi li huma estranji għad-dritt tal-proprjetà industrijali, il-possibbiltà li s-sempliċi aċċess għall-informazzjoni dannuża jew is-sempliċi tqassim tagħha fuq l-internet huwa biżżejjed sabiex jiġiustika l-applikazzjoni tad-dispożizzjoni tar-Regolament Nru 44/2000 relatati mal-ġurisdizzjoni¹⁰.

6 — Sentenza tal-25 ta' Ottubru 2011 (C-509/09 u C-161/10, Ġabro p. I-10269).

7 — Ara f'dan ir-rigward M. Virgós Soriano u F. J. Garcimartín Alférez, *Derecho Procesal Civil Internacional, Litigación International*, it-Tieni Edizzjoni, Thomson-Civitas, 2007, p. 194 u 195, u C. Heinze, *The CLIP Principles on Jurisdiction, Applicable Law, and the Recognition of Judgments in Europe, Japan and the US*, MatlPR 49, Mohr Siebeck, Tübingen, 2010, p. 68 u 69.

8 — Dwar il-possibbiltà ta' ksuu ta' dritt ta' trade mark permezz ta' aġir extraterritorjali, ara s-sentenza tat-12 ta' Lulju 2011, L'Oréal et (C-324/09, Ġabro p. I-6011, punt 63), għalkemm il-kuntest ta' din il-kawża ma għandux x'jaqsam ma' dak tal-ġurisdizzjoni.

9 — Ara D. Moura Vincente, *La propriété intellectuelle en droit international privé*, Martinus Nijhoff, Leiden-Boston, 2009, p. 398 sa 405.

10 — Sentenza tas-7 ta' Diċembru 2010, Pammer u Hotel Alpenhof (C-585/08 u C-144/09, Ġabro p. I-12527). Barra minn hekk, fil-punt 64 tas-sentenza L'Oréal et, iċċitat iktar 'il fuq, il-Qorti tal-Ġustizzja twarrab il-possibbiltà li s-sempliċi aċċess jikkostitwixxi element li huwa legalment rilevant, għalkemm din il-požizzjoni tittieħed fil-kuntest ta' analiżi fuq il-mertu ta' trade mark, u mhux fil-kuntest tad-determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni.

24. Konsegwentement, hemm lok li jitfakkli li, għall-finijiet tad-determinazzjoni tat-territorju fejn id-dannu seħħ jew seta' jseħħ, meta dan ġie kkawżat permezz tal-internet, l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001 għandu jiġi interpretat, b'mod konformi mal-ġurisprudenza fil-kawża Mines de Potasse, fis-sens li jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni, minn naħha, tal-qrat tal-post fejn seħħ l-aġir li kkawża d-dannu u, min-naħha l-oħra, ta' dawk tal-post fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu skont kriterji partikolari li ser nesponi iktar 'l-isfel.

25. Għal dak li jirrigwarda l-post fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu, digħà għidt li dan tal-aħħar huwa dejjem u fi kwalunkwe kaž dak tal-Istat Membru fejn it-trade mark hija rregistrata, peress li l-pregudizzju jseħħ biss fejn teżisti protezzjoni legali. Madankollu, l-eżistenza ta' informazzjoni dannuża fuq l-internet ma hijiex biżżejjed sabiex tiġi rrikonoxxuta l-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-Istat Membru fejn it-trade mark hija rregistrata. Sabiex dan ikun possibbi, inqis li huwa meħtieg li l-informazzjoni inkwistjoni tkun tista' tippreġudika realment lit-trade mark.

26. Barra minn hekk, l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001 jippermetti li tiġi stabbilita l-ġurisdizzjoni tal-qrat tal-Istat Membru fejn ikun seħħ l-aġir li kkawża d-dannu. F'dan il-kuntest spċifiku tal-proprietà industrijali, inqis li dan il-post huwa dak fejn ġew użati l-mezzi meħtieġa sabiex titwettaq il-vjolazzjoni effettiva tat-trade mark. Dan il-kriterju ma huwiex marbut man-natura intenzjonali tal-persuna li wettqet l-azzjoni dannuża u lanqas maċ-ċentru tal-interessi tal-vittma, iżda mal-kapaċità li titwettaq vjolazzjoni ta' trade mark fi Stat Membru ieħor permezz tal-internet. Huwa minnu li, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, dan il-post jikkoinċidi ma' dak tad-domicilju tal-konvenut, iżda hemm ukoll lok li jiġi enfasizzat li xi kultant dan id-domicilju u l-post fejn seħħ l-aġir li kkawża d-dannu ma jkunux jinsabu fl-istess Stat Membru.

27. Sabiex jiġi ddeterminati kemm il-post fejn seħħ l-aġir li kkawża d-dannu kif ukoll dak fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu, huwa meħtieg li jiġi eżaminati serje ta' kriterji li ser jindikaw il-lokalizzazzjoni preciża ta' dawn iż-żewġ avvenimenti. Kif ser naraw iktar 'il quddiem, il-kriterji li ser jiġi enumerati jservu wkoll sabiex jiġi ddeterminat il-post tal-fatt dannuż kif ukoll dak fejn id-dannu mmaterjalizza ruħu, peress li jirreferu għal cirkustanzi fattwali applikabbli għal dawn iż-żewġ aspetti tal-problema.

28. Il-fattur jew kriterju fundamentali huwa dak li jiġi stabbilit jekk l-informazzjoni maħruġa fuq l-internet hijiex realment intiża li jkollha impatt fit-territorju fejn it-trade mark hija rregistrata¹¹. Ma huwiex biżżejjed li l-kontenut tal-informazzjoni jkun jista' jikkostitwixxi vjolazzjoni tat-trade mark iżda huwa meħtieg, barra minn hekk, li tiġi kkonstatata l-eżistenza ta' elementi oġgettivi li jippermettu li jiġi identifikat l-aġir li, fih innifsu, huwa intiż li jkollu dimensjoni extraterritorjali. Għal dan il-ghan hemm diversi kriterji li jistgħu jkunu utli, bħal-lingwa li biha l-informazzjoni ġiet ipprovduta, l-aċċess għall-informazzjoni jew il-preżenza kummerċjali tal-konvenut fis-suq protett mit-trade mark nazzjonali.

29. Barra minn hekk, huwa meħtieg li tiġi ddeterminata l-portata tas-suq li fih topera r-rikorrenti u dak fejn l-informazzjoni ġiet ipprovduta fuq l-internet¹². F'dan ir-rigward, hemm lok li jiġi evalwati cirkustanzi bħal, fost oħrajn, it-top-level domain, id-domicilju u l-informazzjoni l-oħra ta' lokalizzazzjoni pprovduta fuq is-sit tal-internet, jew il-post fejn jinsab iċ-ċentru operazzjonali ta' attivitā fuq is-sit tal-persuna responsabbli mill-informazzjoni.

11 — Dwar dan il-punt, ara, pereżempju, is-sentenza McBee vs Delica Co., United States Court of Appeals, 1st Circuit, 417 F. 3d. 107 (2005), jew id-digriet tat-Tribunal de grande instance de Paris, tas-16 ta' Mejju 2008, Rueducommerce vs Carrefour Belgium.

12 — Ara pereżempju, is-sentenza Zippo Manufacturing Company vs Zippo Dot Com, Inc., United States District Court, W.D. Pennsylvania, 952 F. Supp 1119, jew is-sentenza tal-Cour de cassation (Franza) tal-11 ta' Jannar 2005, Société Hugo Boss vs Société Reemstma Cigarettenfabriken GMBH.

30. Wara dan l-eżami, il-qorti tkun tista' tiddeċiedi jekk għandhiex quddiemha l-mezzi meħtieġa li *a priori* jikkostitwixxu effettivament vjolazzjoni ta' trade mark fi Stat Membru ieħor permezz tal-internet. B'hekk, ikun possibbli li jiġi ddeterminat kemm il-post fejn seħħ l-aġir li kkawża d-dannu kif ukoll dak fejn id-dannu effettivament immaterjalizza ruħu. Din is-soluzzjoni hija koerenti man-natura territorjali tat-trade mark nazzjonali, peress li fl-ebda mument ma tinjora l-fatt li l-effett dannuż immaterjalizza ruħu fl-Istat Membru fejn it-trade mark hija protetta. Għaldaqstant, hija tippermetti lir-riorrent iressaq azzjoni quddiem il-fora fejn hemm rabta stretta bejn il-fatti dannuži u l-qorti, mingħajr frammentazzjoni fil-ġurisdizzjoni li tipperikola s-sens tar-Regolament Nru 44/2001. Għandu jiżdied ukoll ma' dak li digħi ntqal li din hija soluzzjoni adattata għaċ-ċirkustanzi partikolari tal-proprjetà intellettuali, li hija għal kollox konformi mal-ispirtu tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja mogħtija sal-ġurnata ta' llum.

31. Bla dubju, din l-analizi tirrikjedi evalwazzjoni tal-fatti li tavviċina eżami fuq il-mertu tal-kawża, iżda dawn iż-żewġ livelli huma, b'mod ċar, differenti u ma għandhomx jiġi konfużi¹³. Il-kriterju tal-'mezzi meħtieġa', li huwa limitat ghall-faži tad-determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni, ma jiħux inkunsiderazzjoni l-ksur li twettaq u li seħħ, iżda l-potenzjal tal-ksur ta' aġir determinat. Din id-differenza bejn iż-żewġ livelli hija ċara fil-kawża preżenti: huwa opportun li jitfakkar li l-qorti Awstrijaka li ttrattat il-kawża fit-tieni istanza, iddiķjarat il-ġurisdizzjoni tagħha qabel ma ċahdet it-talba fuq il-mertu.

2. Il-kriterju propost fir-rigward taċ-ċirkustanzi tal-kawża preżenti

32. Ladarba ġiet deċiża l-kwistjoni tal-kriterju għall-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, ser nanalizza, sabiex inkun nista' nippovdi risposta utli lill-qorti tar-rinvju, il-konsegwenzi tal-proposta fiċ-ċirkustanzi tal-kawża preżenti.

33. Sa fejn ir-riorrenti fil-kawża principali hija l-proprjetarja tat-trade mark Wintersteiger fl-Awstrija, il-kriterji preċedentement esposti jippermettu li jiġi invokat l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001 sabiex tiġi stabbilita l-ġurisdizzjoni tal-qrat Awstrija. Fil-fatt, ladarba jiġi kkonstatat li ntużaw il-mezzi meħtieġa sabiex, skont il-każ, titwettaq effettivament il-vjolazzjoni ta' trade mark, il-ġurisdizzjoni tal-qrat tal-post fejn seħħ il-fatt dannuż tiġi kkonfermata, l-istess bħal dik tal-qrat li fit-territorju tagħhom id-dannu mmaterjalizza ruħu, li huma dawk tat-territorju fejn it-trade mark hija protetta, jiġifieri, fil-kawża preżenti, il-qrat Awstrija.

34. Kif jirriżulta mill-proċess, Products 4U hija impriżza ddomiċiljata fil-Ġermanja li teżerċita l-attivitàajiet tagħha mad-din ja kollha. Madankollu, iċ-ċentru operazzjonali tagħha jinsab fl-Awstrija u ġerti attivitajiet pubblicitarji huma limitati għal dan it-territorju, kif inhuwa l-każ għar-registrazzjoni ta' ġerti kliem principali fuq Google. L-iskrizzjoni tal-kelma principali "Wintersteiger", mitluba mill-konvenuta fil-kawża principali ġiet limitata għas-servizzi ta' tfittxija offruti minn Google permezz ta' top-level domain determinat li jikkorrispondi għall-Ġermanja (".de").

35. Il-possibbiltà li titwettaq vjolazzjoni tat-trade mark Awstrijaka hija ċara.

36. Kif ikkonfermat il-Qorti tal-Ġustizzja fil-kawża Google France u Google, fil-kuntest ta' domanda preliminari li, ta' min wieħed ifakk, kienet tikkonċerna l-ksur ta' dritt ta' trade mark u mhux il-ġurisdizzjoni, il-funzjoni ta' trade mark tista' tiġi affettwata "meta l-utenti tal-internet jintwerew, fuq il-baži ta' kelma principali identika għal trade mark, reklam ta' terz, bħal dak ta' kompetitūr tal-proprjetarju ta' din it-trade mark"¹⁴. Il-Qorti tal-Ġustizzja qalet ukoll fl-istess sentenza li l-ksur jiddependi madankollu mill-mod kif ir-reklam jiġi ppreżentat. Minkejja dan, fi kwalunkwe każ,

13 — Ara s-sentenza tal-15 ta' Mejju 1990, Hagen (C-365/88, Ġabra p. I-1845, punti 12 *et seq*).

14 — Sentenza tat-23 ta' Marzu 2010 (C-236/08 sa C-238/08, Ġabra p. I-2417, punt 83).

il-funzjoni tal-indikazzjoni tal-origini tat-trade mark tiddgħajjef “meta r-reklam ma jippermettix lill-utent tal-internet normalment informat u raġonevolment attent, jew jippermettilu biss b'mod diffiċli, li jkun jaf jekk il-prodotti jew is-servizzi msemmija fir-reklam humiex ġejjin mill-proprietarju tat-trade mark jew minn impriža konnessa miegħu jew, kuntrarjament, minn terz”¹⁵.

37. Infakkar li l-ġurisprudenza cċitata iktar ’il fuq tirreferi għal ksur li effettivament twettaq permezz tal-iskrizzjoni ta’ kelma principali. Fil-kawża preżenti, li tikkonċerna biss id-determinazzjoni tal-ġurisdizzjoni, għandna biss nirreferu, min-naħha l-oħra, għad-dannu potenzjali, kif preċedentement issema fil-punt 31 ta’ dawn il-konklużjonijiet. Minn din il-perspettiva, jidher ċar li l-iskrizzjoni tal-kelma principali limitata għat-top-level domain “.de”, li hija bil-lingwa Germaniż u li hija aċċessibbli fl-Awstrija, pajjiż li jmiss mal-Germanja, tista’ *a priori* twassal ghall-vjolazzjoni effettiva tat-trade mark Awstrijaka.

38. Fil-fatt, kif iddiċċiari ir-rikorrenti fil-kawża principali fl-osservazzjonijiet tagħha, il-fatt li l-iskrizzjoni tal-kelma principali għandha, min-natura tagħha, dimensjoni geografika limitata għall-Ġermanja ma jimpedixx, lil hinn minn dan, lill-klimenti fl-Awstrija tat-trade mark Wintersteiger, milli jirrikorru għas-servizz ta’ tfittxja google.de, kemm mill-Awstrija kif ukoll mill-Ġermanja. Il-fatt li s-suq tar-rikorrenti fil-kawża principali huwa internazzjonal, u li l-kompetitrici Germaniż tagħha taġixxi minn pajjiż ġirien u b'mezz bħalma huwa Google.de, li l-aċċess għalihi huwa liberu fl-Awstrija u li juža l-istess lingwa, huwa ċirkustanza li turi l-impatt li l-agħir tal-konvenuta fil-kawża principali għandu oggettivamente fuq it-trade mark “Wintersteiger” fl-Awstrija.

39. Barra minn hekk, il-fatt li l-kelma principali “Wintersteiger” fiha link li jirreferi lill-utent direttament għas-sit tal-internet tal-konvenuta fil-kawża principali, mingħajr l-ebda referenza għall-fatt li t-trade mark hija waħda nazzjonali marbuta ma’ impriža Awstrijaka, jikkostitwixxi fattur ieħor li jista’ oggettivamente jikkontribwixxi sabiex l-utent, li fl-Awstrija jista’ jkollu aċċess mingħajr limitu għal Google.de, jitfixxel bejn dawn iż-żewġ impriži, li huma kompetituri fis-suq intern Ewropew.

40. Konsegwentement, inqis li, fiċ-ċirkustanzi tal-kawża preżenti, il-konvenuta fil-kawża principali użat il-mezzi meħtieġa sabiex, oggettivamente, tkun tista’ sseħħi vjolazzjoni effettiva tat-trade mark irreġistrata fl-Awstrija. Konsegwentement, hemm lok li jiġi ddikċċiari li, għall-finijiet tad-dispożizzjoni tal-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, il-post fejn seħħi id-dannu ma huwiex biss limitat għall-Ġermanja, li huwa l-post fejn seħħi l-agħir li kkawża d-dannu, iżda jestendi wkoll għall-Awstrija, sa fejn il-konvenuta fil-kawża principali adottat aġir li jista’ *a priori* jikkostitwixxi vjolazzjoni tat-trade mark Awstrijaka.

IV – Konklużjoni

41. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, niproponi lill-Qorti tal-Ġustizzja tirrispondi kif ġej għad-domandi preliminari magħmula mill-Oberster Gerichtshof (l-Awstrija):

“L-Artikolu 5(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001, tat-22 ta’ Diċembru 2000, dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta’ sentenzi f’materji ċivili u kummerċjali, għandu jiġi interpretat, fl-ipoteżi ta’ aġir permezz tal-internet li jista’ jikkostitwixxi vjolazzjoni ta’ trade mark nazzjonali fi Stat Membru, fis-sens li jikkonferixxi l-ġurisdizzjoni:

- lill-qrati tal-Istat Membru fejn it-trade mark hija rregistrata,
- lill-qrati tal-Istat Membru fejn huma użati l-mezzi meħtieġa għall-vjolazzjoni effettiva tat-trade mark irreġistrata fi Stat Membru ieħor.”

15 — Sentenza Google France u Google, iċċitata iktar ’il fuq (punti 84 u 99 kif ukoll l-ewwel punt tad-dispożittiv).

